

RAÓ 19

CONTRIBUÏM A LA CREACIÓ DE NOVES CENTRALITATS URBANES

La vitalitat de pobles i ciutats depèn de la seva capacitat d'adaptació i de poder generar noves oportunitats econòmiques en moments de crisi. La diversificació de la seva economia és clau per aconseguir-ho i, de vegades, cal crear o adaptar els espais urbans per afavorir noves activitats i oportunitats. De vegades, el creixement urbà ha de reequilibrar l'estructura del conjunt i, en aquests casos, cal oferir nous espais que permetin una renovada vida urbana, una nova centralitat.

Sabadell va ser una de les ciutats pioneres en la industrialització a Catalunya. El desenvolupament industrial va implicar un gran creixement de la població des de la dècada de 1950 i el centre històric es va quedar petit per a la ciutat real, que havia crescut sobtadament. Als anys vuitanta, amb la crisi industrial, moltes empreses es van desplaçar cap a altres municipis. Sabadell amenaçava de convertir-se en una ciutat dormitori, calia diversificar l'economia de la ciutat. Al final de la dictadura franquista, malgrat l'enorme creixement demogràfic i urbanístic de la ciutat, restava una àmplia zona d'unes 44 hectàrees sense urbanitzar entre els barris de la Creu Alta, Can Rull i Can Borgonyó. El juny del 1977, el ple municipal presidit pel darrer alcalde franquista, Ricardo Royo, va aprovar el Pla parcial sector Catalunya que plantejava l'edificació de 3.200 habitatges en aquesta zona. El projecte va fer esclatar la mobilització de l'Associació de Veïns de la Creu Alta, que feia temps que reivindicava aquest espai com a zona verda. A banda del parc, es preveia la construcció de grans equipaments i centres comercials. Aquest pot considerar-se el projecte estratègic de l'històric alcalde Farrés. Es buscava convertir Sabadell en el centre de l'àrea metropolitana del Vallès mitjançant una oferta de negocis, serveis i comerços a escala comarcal, l'anomenada «City del Vallès». Després de la crisi industrial i la fallida del sector tèxtil, l'equip de govern apostava decididament pel sector terciari com a alternativa a la vella ciutat fàbrica, així com per evitar l'atàvic temor a la suburbialització respecte a la Gran Barcelona.

Vista del conjunt de l'Eix Macià de Sabadell

És en aquest context que l'Ajuntament, conjuntament amb l'INCASÒL, va impulsar el desenvolupament de l'Eix Macià i el Parc de Catalunya: en una zona envoltada de sectors consolidats de la ciutat i ben relacionada amb el nucli històric, es va crear un nou centre amb una oferta d'habitatges, negocis, espais verds, serveis i comerços. El caràcter supramunicipal de l'operació venia justificat pel benefici que el nou centre podria aportar a una important àrea metropolitana gairebé d'abast comarcal. Amb aquest convenciment, l'Ajuntament va cercar el suport de la Generalitat i, mitjançant un conveni, es creava el Consorci Urbanístic per al Desenvolupament de Sabadell (CODEM), format per l'INCASÒL i l'Ajuntament i l'Institut per al Desenvolupament de l'Eix Macià el Parc Catalunya (IDEMS).

Actualment, l'Eix Macià és un centre de referència en l'àmbit de ciutat i de comarca. Gràcies a aquesta operació, es va aconseguir la transformació d'una àrea degradada, la creació d'un nou centre per al segle XXI, l'ordenació i millora dels barris propers, la creació d'un gran parc urbà, nous habitatges (lliures i protegits) i un centre de negocis i d'activitats terciàries.

L'operació de l'Eix Macià és un bon exemple de com una operació de gran complexitat va aconseguir dinamitzar l'economia del conjunt de la ciutat, donar la volta a com la gent l'entenia i va servir d'espina dorsal per a nous creixement urbans ben relligats en el conjunt de la trama de ciutat.

L'Eix Macià de Sabadell en construcció

L'Eix Macià de Sabadell des del llac del Parc de Catalunya